

Socijalno osiguranje djelatnika u slobodnim zanimanjima

Prve informacije

Poštovana gospođo!
Poštovani gospodine!

Svi ljudi u Austriji koji su samostalno zaposleni, pripadaju (uz izuzetak poljoprivrednika i šumara) u načelu u krug osiguranika Zavoda za socijalno osiguranje privatnih poduzetnika (Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft (SVA)). S obzirom da za pojedine grupe zanimanja vrijede različite pravne odredbe o socijalnom osiguranju, odlučili smo se izdvojiti najvažnije informacije. Ova brošura sadrži informacije za osiguranike koji rade u slobodnim zanimanjima ili su novi samostalni djelatnici.

U okviru prvih informacija ne mogu se, nažalost, obraditi sve detaljne odredbe. Stoga vas pozivam da dođete kod nas, suradnici osiguranja SVA vam stoje na raspolaganju za osoban razgovor kako biste razjasnili sva otvorena pitanja o vašem socijalnom osiguranju. Naše djelatnice i djelatnici sa zadovoljstvom će vam biti na raspolaganju za sve informacije.

Dr. Christoph Leitl
Predsjednik

Sadržaj

- 3 OPĆENITO O SOCIJALNOM OSIGURANJU
DJELATNIKA U SLOBODNIM ZANIMANJIMA I NOVIH
SAMOSTALNIH DJELATNIKA**
- 3 Grupe osiguranika
- 8 NAČELA OBVEZNOG OSIGURANJA**
- 8 Granica osiguranja
- 11 Vremenske granice
- 13 Prijelazne odredbe
- 14 TROŠKOVI OBVEZNOG OSIGURANJA**
- 14 Privremena visina doprinosa
- 15 Konačna visina doprinosa
- 17 Troškovi osiguranja za slučaj ozljeda na radu
- 18 Posebnosti za umjetnike**
- 19 Definicija: Umjetnici
- 21 Poticajna sredstva kroz fond socijalnog osiguranja umjetnika
- 21 Prijelazne odredbe
- 22 Višestruko osiguranje**
- 23 Opcije kod zdravstvenog osiguranja prema Zakonu o
socijalnom osiguranju poduzetnika
(Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz- GSVG)**
- 25 Dopunsko osiguranje prema Zakonu o socijalnom osiguranju
poduzetnika (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz - GSVG)**
- 25 Financijska potpora u slučaju dugotrajne bolesti**
- 26 Poticajna sredstva prilikom osnivanja tvrtke**
- 27 Poduzetnička mirovina**
- 29 Osiguranje za slučaj nezaposlenosti**

1. Općenito o socijalnom osiguranju djelatnika u slobodnim zanimanjima i novih samostalnih djelatnika

Koji zakoni reguliraju moje osiguranje?

- GSVG:** Zakon o socijalnom osiguranju poduzetnika (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz)
- ASVG:** Opći zakon o socijalnom osiguranju (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz)
- FSVG:** Zakon o socijalnom osiguranju djelatnika u slobodnim zanimanjima (Freiberuflich Selbständigen-Sozialversicherungsgesetz)
- BSVG:** Zakon o socijalnom osiguranju poljoprivrednika (Bauern-Sozialversicherungsgesetz)
- NVG:** Zakon o osiguranju javnih bilježnika (Notarversicherungsgesetz)
- B-KUVG:** Zakon o zdravstvenom osiguranju i osiguranju za slučaj ozljeda na radu državnih službenika (Beamten-Kranken- und Unfallversicherungsgesetz)

Za koga vrijedi socijalno osiguranje?

Od 1998. godine svi ljudi koji na temelju poslovne djelatnosti ostvaruju „**prihode od obrta/poslovanja**” ili „**prihode od samostalnog rada**” i na osnovu te djelatnosti još nemaju obvezno osiguranje pripadaju u grupu poduzetničkog

- **zdravstvenog osiguranja**
- **mirovinskog osiguranja**
- **osiguranja za slučaj ozljeda na radu**

i od 1. siječnja 2008. u načelu podliježu

- **poduzetničkoj mirovini.**

Kod ove grupe osiguranika u načelu razlikujemo

- djelatnike u slobodnim zanimanjima i
- nove samostalne djelatnike

Informacijske listove osiguranja SVA o mnogim važnim temama potražite na internetu na web-mjestu www.svagw.at/INFO.

Djelatnici u slobodnim zanimanjima: pripadaju zakonskoj strukovnoj interesnoj udruzi.

Novi samostalni djelatnici: ne pripadaju niti jednoj zakonskoj strukovnoj interesnoj udruzi.

Ako se u daljnjem tekstu govori i o djelatnicima u slobodnim zanimanjima i o novim samostalnim djelatnicima, onda koristimo pojam „**samostalni djelatnici**”.

Primjeri slobodnih zanimanja

- porezni savjetnici i revizori (GSVG)
- veterinari (GSVG)
- javni bilježnici (NVG)
- odvjetnici (GSVG)
- civilni inženjeri (FSVG)
- liječnici (FSVG)
- ljekarnici (FSVG)
- patentni zastupnici (FSVG)
- itd.

Primjeri novih samostalnih djelatnika:

Ako na temelju svoje djelatnosti niste već osigurani prema GSVG-u/FSVG-u/ASVG-u, onda sljedeće grupe zanimanja spadaju među nove samostalne djelatnike:

- umjetnici
- predavači
- vještaci
- pisci
- slobodni novinari
- samostalni psiholozi
- samostalni psihoterapeuti i fiziooterapeuti
- samostalni njegovatelji
- zaposleni članovi društava
- itd.

Pažnja:

Ako ste **član društva** osoba ili gospodarsko društvo (Erwerbsgesellschaft) koje ne raspolaže odobrenjem za poslovanje, a vi osobno jamčite, onda se smatrate **zaposlenim**. Kod drugih članova društva uzimamo da su zaposleni ako

- **neograničeno jamče**

ili

- raspolažu **ovlastima za vođenje poslova** ili
- **sudjeluju u društvu** na drugi način.

Pod ovim uvjetima su i **komanditori** obvezno osigurani ukoliko je do članstva u društvu došlo nakon 30. lipnja 1998. godine.

Članovi društava koji se pod ovim uvjetima ne mogu smatrati zaposlenima (npr. članovi d.o.o. koji nisu aktivni) (i nadalje) ne podliježu obveznom osiguranju prema GSVG-u.

Što znači obvezno osiguranje?

Kako bi se socijalni rizici koji mogu pogoditi pojedince solidarno raspodijelili na zajednicu, u pravu socijalnog osiguranja vrijedni načelo obveznog osiguranja. Time je osigurateljna zaštita neovisna o:

- volji osiguranika
- državljanstvu osiguranika.

To znači: Čim se određeni uvjeti odnose na vas, za vas vrijedi obvezno osiguranje. Nije potrebno ugovorno zasnivanje pravnog odnosa osiguranja.

Pod kojim okolnostima za mene kao djelatnika u slobodnom zanimanju ili novog samostalnog djelatnika vrijedi obvezno osiguranje?

Kao djelatnik u slobodnom zanimanju ili novi samostalni djelatnik potpadate pod obvezno osiguranje ako za vas važe sljedeći uvjeti:

- Stječete prihode iz **obrta/poslovanja** i/ili iz **samostalnog rada**.
- Na osnovu ovog poslovanja **nije već nastupilo obvezno osiguranje** – na primjer temeljem ugovora o djelu prema ASVG-u. (Izuzetak: porezni savjetnici i revizori i veterinari)
- Osnovica za obračun doprinosa koja proizlazi iz ovih prihoda od obrta/poslovanja prekoračuje **granicu osiguranja** (stranica 8) i/ili vi u svojoj izjavi o osiguranju navodite prihode iznad granice osiguranja.

Primjeri

Spisateljica prihvaća posao da radi kao predavač na narodnom sveučilištu. Narodno sveučilište u tu svrhu sklapa s njom „**ugovor o djelu**”. Zahvaljujući tom ugovoru o djelu postoji **obvezno osiguranje prema ASVG-u**. Temeljem prihoda od narodnog sveučilišta spisateljica se ne smatra novom samostalnom djelatnicom.

Pažnja:

Ponekad je teško ustanoviti razliku između **ugovora o djelu** i samostalne djelatnosti. Za ugovor o djelu u načelu vrijede sljedeći kriteriji:

- Vi se uz naknadu obvezujete prema **nalogodavatelju** na izvršenje usluge.
- Vi te usluge većinski pružate osobno.
- Ne upotrebljavate nikakvu osobnu opremu /sredstva rada koji su bitni za djelatnost.

Vaše nadležno **zdravstveno osiguranje** procijenit će postoji li ugovor o djelu ili ne.

Izjava o osiguranju SVA-e sadrži neka pitanja koja ocjenu omogućavaju odnosno olakšavaju. Ako odgovori na ta pitanja ukažu na slobodan radni odnos (ugovor o djelu), onda ćemo izjavu o osiguranju dostaviti zdravstvenom osiguranju na provjeru.

Koje institucije su nadležne za moje socijalno osiguranje?

SVA: Zavod za socijalno osiguranje poduzetnika
(Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft)

AUVA: Opći zavod za osiguranje za slučaj ozljeda na radu
(Allgemeine Unfallversicherungsanstalt)

Zdravstveno i mirovinsko osiguranje prema GSVG-u za djelatnike u slobodnim zanimanjima i nove samostalne djelatnike obavlja SVA. SVA ubire doprinose i isplaćuje zakonski predviđene naknade.

Za **osiguranje za slučaj ozljeda na radu** djelatnika u slobodnim zanimanjima i novih samostalnih djelatnika nadležna je AUVA. Doprinose za osiguranje za slučaj ozljeda na radu također propisuje i ubire SVA.

Doprinose za **poduzetničku mirovinu** također djelomično ubire SVA i doznačuje ih dalje mirovinskom fondu.

Kad moram stupiti u kontakt s osiguranjem SVA?

Ako kao djelatnik u slobodnom zanimanju ili novi samostalni djelatnik obavljate poslovnu djelatnost, morate nam se javiti **u roku od mjesec dana**. Pritom **visina vaših prihoda** ne igra nikakvu ulogu. Podaci koje ste naveli u „**Izjavi o osiguranju**” čine temelj vašeg socijalnog osiguranja. Samo tako vam možemo jamčiti da će osigurateljna zaštita biti učinkovita već od početka vašeg poslovanja.

Što se događa ako se osiguranju SVA javim prekasno ili se uopće ne javim?

Ako ne ispunite svoju obvezu prijave, a vaš je dohodak od samostalne djelatnosti veći od **granice osiguranja**, onda mirovinsko i zdravstveno osiguranje te osiguranje za slučaj ozljeda na radu za vas vrijede **retroaktivno**. To u većini slučajeva znači da **doprinose morate uplatiti naknadno** i da u mirovinskom i zdravstvenom osiguranju osim toga morate računati i s dodatkom na doprinose u visini od 9,3 % od iznosa doprinosa koje naknadno uplaćujete. Ovaj dodatak možete izbjeći tako što nas o prekoračenju granice osiguranja obavijestite u roku od osam tjedana od izdanja rješenja o porezu na dohodak.

2. Načela obveznog osiguranja

U nastavku vam predstavljamo načela obveznog osiguranja za samostalne djelatnike prema SVG-u.

Od koje visine dohotka moram imati obvezno osiguranje?

Kao djelatnik u slobodnom zanimanju ili novi samostalni djelatnik potpadate pod obvezno osiguranje samo ako su vaši prihodi od djelatnosti za koju postoji obveza osiguranja veći od određene **granice**. Stoga tek **naknadno** (čim nam dostavite porezno rješenje - „Steuerbescheid“) možemo procijeniti postoji li za određenu godinu obvezno osiguranje ili ne. Da biste bili sigurni da potpadate pod zaštitu osiguranja, možete unaprijed predati **izjavu** da će vaši prihodi vjerojatno prekoračiti granicu osiguranja; time unaprijed obrazlažete početak osiguranja.

Granica osiguranja u 2017. godini iznosi **5.108,40 eura**, neovisno o tome vršite li pored samostalne djelatnosti i druge poslove ili primete li svoj dohodak iz drugih izvora, kao npr:

- mirovina
- mirovina državnih službenika ili obiteljska mirovina na temelju iste
- isplata naknade od strane zakonske strukovne udruge (komore)
- naknade u slučaju bolesti ili tjedne naknade iz zakonskog zdravstvenog osiguranja
- novac od osiguranja za slučaj nezaposlenosti
- porodiljna naknada
- itd.

Primanja mirovine zbog ozljede ili slično ne smatraju se dodatnom djelatnošću.

Vi ste prema GSVG-u osigurani poduzetnik i istovremeno obavljate samostalnu djelatnost

Ako ste već osigurani prema GSVG-u i **istovremeno** obavljate jednu od naprijed opisanih samostalnih djelatnosti, za vas **ne vrijedi granica osiguranja**. Prihodi iz svih djelatnosti

se zbrajaju i čine osnovicu za obračun doprinosa prema GSVG-u. Gornja granica je **najviša osnovica za obračun doprinosa**. Ona se ne smije prekoračiti.

Pažnja:

Ako u jednoj kalendarskoj godini jednu samostalnu djelatnost ne obavljate istovremeno s nekom drugom djelatnošću koja podliježe obvezi osiguranja prema GSVG-u, nego prije ili nakon nje, u tom slučaju za samostalnu djelatnost vrijedi granica osiguranja. Pritom SVA zbraja prihode od svih djelatnosti.

Primjeri

Jedna je žena od siječnja do lipnja osigurana kao **obrtnik**; njeni prihodi iz poslovanja obrta iznose 4.400 eura. Od srpnja obavlja **djelatnost slobodnog zanimanja** koja rezultira prihodima od samostalnog rada u iznosu od 1.500 eura. Kako zbroj njenih prihoda od djelatnosti (5.900 eura) prekoračuje granicu osiguranja, postoji obveza uplate osiguranja za cijelu godinu.

Što se događa ako za neku godinu nema poreznog rješenja, pa se stoga obveza osiguranja još ne može konačno procijeniti?

U tekućoj se godini ne može sa sigurnošću prognozirati hoće li vaša osnovica za obračun doprinosa prema GSVG-u prekoračiti odgovarajuću granicu osiguranja ili neće. Isto to vrijedi i za iduće godine budući da ipak tek na osnovu **poreznog rješenja** za odgovarajuću godinu plaćanja doprinosa možemo konačno ocijeniti jeste li bili dužni plaćati osiguranje. Stoga prvo moramo **procijeniti** vašu **obvezu osiguranja**. S obzirom da se vaša obveza uplate osiguranja izračunava na temelju **osnovice za obračun doprinosa** koja se utvrđuje na temelju vaših **prihoda**, postoje dvije mogućnosti:

1. Vi izjavljujete da će vaši prihodi vjerojatno prekoračiti granicu osiguranja („Izjava o prekoračenju granice osiguranja”).

Ako predate takvu izjavu, **obvezno osiguranje odmah** postaje važeće za vas. To znači da za vas nastaje obveza plaćanja doprinosa za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, osiguranje za slučaj ozljeda na radu te eventualno doprinosa za poduzetničku mirovinu; te doprinose ubire SVA. Istovremeno počinje vrijediti i vaša zaštita u zdravstvenom osiguranju i osiguranju za slučaj ozljeda na radu.

Što se događa ako se naknadno utvrdi da je moja osnovica za obračun doprinosa niža od granice osiguranja?

Ukoliko se naknadno ustanovi da je vaša prognoza bila pogrešna, **obvezno osiguranje ipak i nadalje vrijedi** za vas. Vaša osigurateljna zaštita nastavlja vrijediti u svim segmentima.

Koliko će dugo postojati moja osigurateljna zaštita ako sam izjavio da će moja osnovica za obračun doprinosa vjerojatno prekoračiti granicu osiguranja?

Obvezno osiguranje vrijedi tako dugo dok vi ne revidirate svoju **izjavu o prekoračenju granice osiguranja** i dok ne izjavite da se granica osiguranja neće prekoračiti. Obvezno osiguranje u tom slučaju privremeno prestaje vrijediti posljednjeg dana u mjesecu u kojem ste dali spomenutu izjavu.

2. Vi izjavljujete da vaši prihodi vjerojatno neće prekoračiti granicu osiguranja.

Vi možete predati tu izjavu **bez daljnjih objašnjenja** čak i ako vaša rješenja o porezu na dohodak iz prethodnih godina ukazuju na prihode iznad granice osiguranja. Međutim, dobro promislite o posljedicama: Vi doduše privremeno **ne morate uplaćivati nikakve doprinose za socijalno osiguranje**, ali isto tako **nemate niti zdravstvenu zaštitu niti zaštitu za slučaj ozljeda na radu**. (Eventualno se možete besplatno suosigurati kod zdravstvenog osiguranja svog bračnog druga).

Pomoću vaših stvarnih prihoda **naknadno** provjeravamo ostajete li bez obveze za osiguranje ili jeste li ipak prekoračili granicu osiguranja.

Pažnja:

Ako ste suprotno svojoj prognozi **ipak prekoračili granicu osiguranja**, morate naknadno uplatiti **doprinose za osiguranja i za poduzetničku mirovinu** te u mirovinsko i zdravstveno osiguranje uplatiti već spomenuti dodatak na doprinose!

Stoga svoj dohodak prognozirajte što realnije i **prijavite nam eventualne promjene u roku od osam tjedana od datuma izdavanja rješenja o porezu na dohodak**.

Postoji li mogućnost da se osiguram iako moja osnovica za obračun doprinosa ne prekoračuje granicu osiguranja?

Možete izjaviti da želite imati zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj ozljeda na radu iako niste prekoračili svoju granicu osiguranja. Takvu izjavu nazivamo „**Opting in**”. Kao **osnovica za obračun doprinosa** za vaše zdravstveno osiguranje u tom se slučaju uzima **granica osiguranja**.

Osiguranje za slučaj ozljede na radu stoji **9,33 eura mjesečno** (vrijednost za 2017.).

U tom slučaju ne morate plaćati doprinose za poduzetničku mirovinu.

Kad obvezno osiguranje počinje vrijediti?

Obvezno osiguranje počinje vrijediti:

- kod predaje izjave o prekoračenju granice osiguranja s danom kad je izjava pristigla u SVA,
- ali najranije s danom kad ste počeli obavljati svoju poslovnu djelatnost odnosno s danom kad ste dobili eventualno potrebno odobrenje za obavljanje profesionalne djelatnosti.

Ako poslovnu djelatnost obavljate već duže vrijeme prije predaje izjave o prekoračenju granice osiguranja, kao datum početka obveznog osiguranja može se utvrditi u konkretnom slučaju također već od 1. siječnja tekuće godine.

Najraniji mogući datum početka obveznog osiguranja je **1. siječnja 1998.**, čak i ako ste svoju djelatnost počeli obavljati ranije.

Što se događa ako se ne prijavim za osiguranje?

Ako se kao novi samostalni djelatnik ne prijavite za osiguranje, a u vašem su rješenju o porezu na dohodak za godinu plaćanja doprinosa navedeni prihodi odgovarajuće visine, vaše obvezno osiguranje počinje **retroaktivno s početkom godine**. Za početak obveznog osiguranja moguće je odrediti neki drugi datum samo ako možete uvjerljivo pokazati da ste svoju poslovnu djelatnost počeli obavljati kasnije.

„**Opting in**”- to zdravstveno osiguranje počinje s danom prijave.

Kad obvezno osiguranje prestaje vrijediti?

- Kad prestanete obavljati svoju **poslovnu djelatnost** ...
 - Kad se ukine vaše **odobrenje za obavljanje profesionalne djelatnosti** ...
 - Kad izjavite da **granicu osiguranja** (više) **ne prekoračujete** ...
- ... onda obvezno osiguranje prestaje **posljednjeg dana** u **kalendarskom mjesecu** u kojem se ovaj događaj zbio.

Što se događa ako ne prijavim događaj koji dovodi do prestanka mojeg obveznog osiguranja?

Ako povrijedite svoju obvezu prijave (prijava u roku od mjesec dana), vaše obvezno osiguranje prestaje vrijediti **s istekom odgovarajuće kalendarske godine**. Međutim, imate mogućnost dokazivanja ranijeg prestanka obveznog osiguranja.

Kad prestaje zdravstveno osiguranje „Opting in“?

Ako ste odabrali zdravstveno osiguranje „Opting in“, onda ono prestaje:

- posljednjeg dana kalendarskog mjeseca u kojem ste se **odjavili** ili
- s istekom trećeg mjeseca ako dospjele **doprinosi ne platite** u roku od tri mjeseca.

Pažnja:

Prilikom ocjene vaše obveze osiguranja polazimo od toga da svoju **poslovnu djelatnost obavljate kontinuirano** (Izuzetak: umjetnici – poglavlje 4). Privremene prekide obavljanja djelatnosti slobodnih zanimanja možemo uzeti u obzir unutar kalendarske godine samo ako postoji zakonska interesna udruga (komora) koja dopušta prijave takvih prekida obavljanja djelatnosti.

U razdoblju kad primaju tjednu naknadu ženski osiguranici mogu svoju samostalnu **poslovnu djelatnost prekinuti** i mirovanje svojeg prava na obavljanje iste mogu prijaviti nadležnoj interesnoj udruzi ili nas obavijestiti o prekidu obavljanja poslovne djelatnosti (za osigurane osobe koje nemaju interesnu udruhu). Time se ne gubi pravo na dobivanje tjedne naknade!

Taj prekid samo je moguć ako u trenutku prekida imate pravovaljano obvezno osiguranje ili samoosiguranje u zdravstvenom osiguranju prema GSVG-u! Pravo na tjednu naknadu imate u tom razdoblju samo ako je obvezno osiguranje postojalo barem 6 mjeseci prije početka prekida djelatnosti! Daljnje informacije o tome potražite na web-mjestu **www.svagw.at**.

Prijelazna odredba kod mirovinskog osiguranja (dobna granica)

Ako ste 1. siječnja 1998. godine već navršili 55 godina, kao osoba koja obavlja samostalnu djelatnost u načelu ste isključeni iz obveznog mirovinskog osiguranja. Za pojedine grupe zanimanja (npr. komanditori) za referentni datum se uzima 1. siječnja 2000.

Pažnja:

Dobna granica samo se odnosi na mirovinsko osiguranje. Ipak morate uplaćivati doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj ozljeda na radu.

Postoji li mogućnost istupanja iz mirovinskog odnosno zdravstvenog osiguranja iako sam prešao granicu osiguranja?

Grupe djelatnika u slobodnim zanimanjima koje su organizirane u zakonskim interesnim udrugama (komorama) imaju mogućnost istupanja iz mirovinskog odnosno zdravstvenog osiguranja ako je u odgovarajućoj grani osiguranja osigurana istovrsna ili barem približno jednakovrijedna skrb za članove komore. Ovu mogućnost nazivamo „**Opting out**”.

Sljedeće grupe zanimanja provele su takvo izuzeće za **zdravstveno osiguranje prema GSVG-u**:

- porezni savjetnici i revizori
- veterinari
- liječnici
- ljekarnici
- patentni zastupnici
- javni bilježnici
- civilni inženjeri

Sljedeća grupa zanimanja izvršila je takvu iznimku za **zdravstveno osiguranje te mirovinsko osiguranje**:

- odvjetnici

Svi naprijed navedeni djelatnici u slobodnim zanimanjima, međutim, moraju imati **zdravstveno osiguranje**. Za to postoje sljedeće mogućnosti:

- Samoosiguranje prema GSVG-u
- obvezno osiguranje prema GSVG-u
- Samoosiguranje prema ASVG-u
- grupni ugovor privatnim osiguranjem

Pažnja:

Između određenih sustava zdravstvene zaštite postoje **značajne razlike** u troškovima i naknadama. Stoga dobro promislite prije odluke.

3. Troškovi obveznog osiguranja

Doprinosi za zakonsko socijalno osiguranje utvrđeni su zakonom. Doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje obračunavaju se prema sljedećoj formuli:

$$\boxed{\begin{array}{c} \text{osnovica za plaćanje} \\ \text{doprinosa} \end{array}} \times \boxed{\begin{array}{c} \text{stopa doprinosa} \end{array}} = \boxed{\begin{array}{c} \text{doprinos} \end{array}}$$

Razlikujemo **privremenu** i **konačnu** visinu doprinosa:

1. Privremena visina doprinosa

Tako dugo dok za neku godinu još ne postoji rješenje o porezu na dohodak, izračunavamo **privremenu osnovicu za obračun doprinosa**. Čim nam se dostavi rješenje o porezu na dohodak iz godine plaćanja doprinosa, **naknadno utvrđujemo** osnovicu za obračun doprinosa.

Tek sam nedavno počeo obavljati samostalnu djelatnost. Koja osnovica za obračun doprinosa vrijedi za mene?

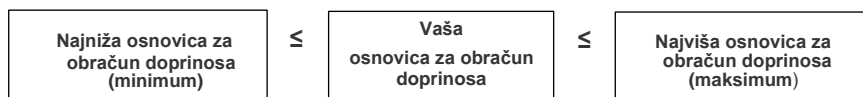
U **prve tri godine granica osiguranja** istovremeno vrijedi i kao **privremena osnovica za obračun doprinosa**.

Vrijednosti za 2017.:	Granica osiguranja
Privremena mjesečna osnovica za obračun doprinosa	425,70 eura
Doprinos za mirovinsko osiguranje (stopa doprinosa 18,50 %)	78,75 eura
Doprinos za zdravstveno osiguranje (stopa doprinosa 7,65 %)	32,57 eura
Doprinosi za poduzetničku mirovinu (stopa doprinosa 1,53 %)	6,51 eura

Od četvrte godine samostalne djelatnosti vaša se privremena osnovica za obračun doprinosa izvodi iz **prihoda od prije tri godine** (2014. za 2019.) i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje koji su tad vrijedili. Ako se dodatno odlučite za dobrovoljno osiguranje za slučaj nezaposlenosti, zbroju doprinosa morate dodati i doprinose za to osiguranje. Mi „**ažuriramo**” zbroj svih doprinosa koji su naprijed navedeni radi usklađivanja s inflacijom (faktor za 2017.: 1,077) i potom ga dijelimo s brojem mjeseci u kojima ste bili osigurani tri godine ranije. Rezultat je privremena osnovica za obračun doprinosa.

2. Konačna visina doprinosa

Visina vaše osnovice za obračun doprinosa ovisi o prihodima koje ste ostvarili u odgovarajućoj godini plaćanja doprinosa. Broje se **prihodi** koji su u vašem poreznom rješenju iskazani kao prihodi od **obrta/poslovanja** odnosno od **samostalnog rada**. Kako su u vašem poreznom rješenju doprinosi za osiguranja već odbijeni od vaših prihoda kao poslovni rashod, svoje **doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje (eventualno i iznose za osiguranje za slučaj nezaposlenosti) morate pribrojiti prihodima**. Rezultat je vaša individualna osnovica za obračun doprinosa koja se, međutim, može kretati samo unutar određenog okvira:

Primjeri

U vašem poreznom rješenju pojavljuju se prihodi od samostalnog rada u iznosu od 16.000 eura. U dotičnoj godini plaćanja doprinosa vama su određeni privremeni doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje u visini od 3.200 eura. Vaša **osnovica za obračun doprinosa** time iznosi 19.200 eura godišnje, odnosno 1.600 eura mjesečno.

Izričito sam postavio zahtjev za zdravstveno osiguranje („Opting in”) i moji prihodi nisu prekoračili granicu osiguranja. Koja osnovica za obračun doprinosa vrijedi za mene?

Ako ste se odlučili za „**Opting in**” i granicu osiguranja na koncu ipak niste prekoračili, za vas vrijedi mjesečna osnovica za obračun doprinosa od (najmanje) 425,70 eura.

Koliko iznosi najniža osnovica za obračun doprinosa?

Najniža osnovica za obračun doprinosa ravna se prema **granici osiguranja (425,70 eura mjesečno)**. U praksi ona igra ulogu ako

- ste prvobitno izjavili da će vaši prihodi biti veći od trenutne granice osiguranja i
- vaši prihodi granicu osiguranja na koncu ipak nisu prekoračili.

Koliko iznosi najviša osnovica za obračun doprinosa?

U 2017. godini **najviša mjesečna osnovica za obračun doprinosa prema GSVG-u** je jedinstvena i iznosi **5.810 eura**. Za prihode koji prelaze ovu granicu ne morate plaćati doprinose za **socijalno osiguranje**.

Kad moram platiti svoje doprinose?

(Privremene) doprinose za osiguranje vam određujemo tromjesečno. Doprinosi se moraju uplaćivati do isteka drugog mjeseca svakog tromjesečja u kalendarskoj godini. To znači do:

- 28./29. veljače
- 31. svibnja
- 31. kolovoza
- 30. studenog

Ako doprinosi dospiju na naplatu, morate ih uplatiti u roku od **15+3** dana. Ako doprinose ne uplatite, od 16. dana od dospjeća vam moramo obračunavati **zatezne kamate**. Nadalje, može doći do slanja opomene i ovrhe.

Povrh toga godine također postoji **moгуćnost** da vam SVA određene doprinose naplaćuje u **mjesečnim iznosima** – ako to želite i postavite odgovarajući zahtjev. Prednost: Jednostavnije se usklađuju termini dospjeća (npr. socijalno osiguranje i porezna uprava) i rješavaju problemi likvidnosti. Ako se odlučite za tu opciju, prije utvrđivanja doprinosa dobit ćete informacije o njihovoj visini i terminima naplate.

Što se događa ako je moja konačna osnovica za obračun doprinosa viša/niša od privremene osnovice za obračun doprinosa?

Čim primimo pravomoćno rješenje o porezu na dohodak, možemo izračunati konačnu osnovicu za obračun doprinosa. Na osnovu nje utvrđujemo konačne doprinose. Iste uspoređujemo s privremenim doprinosima za zdravstveno i mirovinsko osiguranje koje ste morali platiti za odgovarajuću godinu. Taj se postupak naziva **naknadno obračunavanje**.

Ako je vaša konačna osnovica za obračun doprinosa viša od privremene, morate računati s **naknadnom uplatom**. Ako je niža, novac ćemo vam vratiti natrag.

Doprinosi za **poduzetničku mirovinu ne obračunavaju se naknadno**.

Pažnja:

Naknadno obračunavanje može dovesti do **vrlo visokih iznosa naknadnih uplata**. Doduše se iznos naknadne uplate dijeli na **četiri djelomična iznosa**, ali pored naknadnih uplata morate uplaćivati i privremene doprinose za tekuću godinu.

Stoga vam savjetujemo da već u godini plaćanja doprinosa stvorite **rezerve** ako računate s rastom prihoda. Na taj način možete izbjeći poteškoće s plaćanjima.

Koliko iznosi moja stopa doprinosa?

Od svoje osnovice za obračun doprinosa morate platiti određeni **iznos u postocima** kao doprinos za zdravstveno odnosno mirovinsko osiguranje. Ovaj postotak se naziva stopa doprinosa. Iznosi stopa doprinosa:

- **Zdravstveno osiguranje prema GSVG-u:** 7,65 %
- **Mirovinsko osiguranje prema GSVG-u:** 18,5 %
- **Mirovinsko osiguranje prema FSVG-u:** 20,00 %
- **Poduzetnička mirovina prema GSVG-u:** 1,53 %

Koji troškovi nastaju u osiguranju za slučaj ozljeda na radu?

Doprinos za osiguranje za slučaj ozljeda na radu se kod samostalnih djelatnika ne ravna prema prihodima, nego je jednako visok za sve osiguranike. U 2017. godini doprinos za osiguranje za slučaj ozljeda na radu iznosi 9,33 eura mjesečno.

- Iznose propisujemo svaka tri mjeseca.
- Mi ubiremo doprinose i doznačujemo ih osiguranju AUVA.

AUVA = Opći zavod za osiguranje za slučaj ozljeda na radu (Allgemeine Unfallversicherungsanstalt)

Postoji li mogućnost dobrovoljnog uplaćivanja viših doprinosa za osiguranje za slučaj ozljeda na radu uz bolje naknade?

Plaćanjem svog „obveznog doprinosa” imate u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti pravo na naknade u stvarima ili gotovini. Osnovica za obračun naknada u gotovini – prije svega za mirovine – je pri navedenom iznosu doprinosa mala. Doprinosu od 9,33 eura mjesečno odgovara **godišnja osnovica za obračun naknada od 19.799,59 eura**. Stoga imate mogućnost sklapanja osiguranja za slučaj ozljeda na rada u većem iznosu. Time je i osnovica za obračun naknada viša.

Za osiguranje u većem iznosu predviđena su dva stupnja. U 2017. su moguće sljedeće godišnje doprinose i osnovice za obračun naknada:

	Osiguranje u većem iznosu I	Osiguranje u većem iznosu II
 dodatni godišnji doprinos	111,94 eura	168,16 eura
godišnja osnovica za obračun naknada	32.306,64 eura	38.674,66 eura

Gdje mogu postaviti zahtjev za sklapanje osiguranja u većem iznosu?

Zahtjev za osiguranje u većem iznosu morate postaviti u nadležnoj lokalnoj podružnici osiguranja AUVA. Doprinos za osiguranje u većem iznosu propisuje i naplaćuje AUVA.

4. Posebnosti za umjetnike

Od 2011. godine kod osiguranja SVA postoje **uslužni centri za umjetnike** – tamo vam stoje na raspolaganju djelatnici lokalnih podružnica osiguranja SVA kao prvih mjesta za sve informacije u svezi sa socijalnom osiguranjem.

U uslužnim centrima zaprimamo **zahtjeve bilo koje vrste** koji se odnose na socijalno osiguranje. Ako u konkretnom slučaju SVA nije nadležna (npr. zahtjevi za mirovinu), vaše zahtjeve prosljeđujemo nadležnom nositelju osiguranja.

Također sa zadovoljstvom primamo zahtjeve postavljene prema Zakonu o fondu socijalnog osiguranja za umjetnike (npr. zahtjev za odobrenje dodataka za doprinose) i prosljeđujemo ih fondu.

K-SVFG = Zakon o fondu socijalnog osiguranja za umjetnike (Künstler-Sozialversicherungsfondsgesetz)

Važeće zakonske odredbe kao i nadležnosti i zadaci nositelja osiguranja, uključujući i Zavoda za zapošljavanje (AMS - Arbeitsmarktservice), te KSVF-a ostaju iste.

Tko se smatra umjetnikom?

Umjetnik prema zakonu K-SVFG je „*tko na području likovne umjetnosti, kazališne umjetnosti, glazbe, književnosti, filmske umjetnosti ili u nekom od suvremenih oblika na osnovu svoje umjetničke sposobnosti stvara umjetnička djela u okviru svoje umjetničke djelatnosti.*”

O tome odnose li se naprijed navedeni uvjeti na ne nekoga odlučuje umjetnička komisija. Ona se sastoji od više **odбора** – za svaku kategoriju umjetnosti po jedan:

- književnost
- glazba
- likovna umjetnost
- kazališna umjetnost
- filmska umjetnost
- suvremene umjetnosti

Osim toga postoji i **prizivni odbor** koji u spornim slučajevima na zahtjev izdaje dodatno stručno mišljenje.

Visokoškolska diploma iz područja umjetnosti dovoljan je dokaz umjetničke osposobljenosti. **Druge kriterije** svojstva umjetnika (npr. radne uzorke) procjenjuje odgovarajući odbor.

Kako kao umjetnik mogu dobiti poticajna sredstva iz Fonda socijalnog osiguranja za umjetnike?

Fond socijalnog osiguranja za umjetnike ima zadatak pomoći umjetnicima u izdvajanju neophodnih sredstava za **njihovo socijalno osiguranje**. Stoga fond isplaćuje dodatke za doprinose osiguranih umjetnika.

O odobrenju zahtjeva ne odlučuje SVA, već sam Fond socijalnog osiguranja za umjetnike.

Zakonu K-SVFG podliježu samo samostalni umjetnici.

Kad sam kao umjetnik samostalno odnosno nesamostalno zaposlen?

Jeste li kao umjetnik samostalno ili nesamostalno zaposleni, **ne ovisi o oznaci vašeg ugovora**, već **samo o njegovom sadržaju**. Stoga na primjer glumci i plesači u okviru kazališnih predstava ne mogu biti samostalni djelatnici jer se ove djelatnosti smiju samo obavljati u okviru nesamostalnog radnog odnosa.

Mogu li umjetnici sklopiti ugovor o djelu?

Umjetnici na osnovu ugovora o djelu ne mogu pristupiti u obvezno osiguranje prema ASVG-u. Kao umjetnik prema

- **ASVG-u** možete biti samo osigurani kao **pravi posloprimac** (npr. kao glumac) ili prema
- **GSVG-u** kao samostalni umjetnik.

Koji uvjeti vrijede za ostvarivanje prava na dodatke na mirovinu od Fonda socijalnog osiguranja za umjetnike?

Za dodatke važe sljedeći kriteriji:

- Morate postaviti odgovarajući **zahtjev** osiguranju SVA ili fondu.
- Vaši **prihodi ili dohoci iz umjetničke djelatnosti** (uklj. honorarne poslove u području umjetnosti) iznose najmanje **5.108,40 eura** (vrijednost za 2017.). Ovaj uvjet može izostati, a predviđene su i olakšice.
- Zbroj vaših prihoda nije veći od **27.670,50 eura** (vrijednost za 2017.) godišnje.

Ako želite postaviti zahtjev, morate upotrijebiti **obrasce** koje propisuje fond i u njima morate navesti svoje očekivane prihode te svoju umjetničku djelatnost. Zahtjev za dodatke možete postaviti i retroaktivno (do četiri godine). Fond socijalnog osiguranja za umjetnike odlučuje o tome imate li pravo na dodatke. Čim nam se odluka dostavi, uzet ćemo je u obzir prilikom određivanja doprinosa.

Pažnja:

Fond socijalnog osiguranja za umjetnike redovno provodi **provjere uzoraka** kako bi provjerio ispunjenost **uvjeta za ova prava**.

Koliki je dodatak iz Fonda socijalnog osiguranja za umjetnike?

Maksimalan dodatak iznosi 143,50 eura mjesečno (1.722 eura godišnje). Međutim, dodatak ne smije biti veći od vaših mjesečnih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te osiguranje za slučaj ozljeda na radu.

Naknadna provjera

Čim nam se dostavi porezno rješenje, ponovno ćemo provjeriti imate li pravo na dodatke. Ako to nije slučaj, **Fond socijalnog osiguranja za umjetnike** može izdati **zahtjev za povrat** prethodno odobrenih dodataka. Detaljnije informacije o zahtjevu za povrat dodataka potražite kod samog Fonda socijalnog osiguranja za umjetnike!

Što moram učiniti ako svoju samostalnu umjetničku djelatnost ne obavljam određeno vrijeme?

Od 1. siječnja 2011. godine možete kao samostalni umjetnik **prijaviti privremenu obustavu svoje djelatnosti** ako i dok tu djelatnost stvarno ne obavljate. Privremenu obustavu morate prijaviti **Fondu socijalnog osiguranja za umjetnike**. Od trenutka prijave do ponovnog početka obavljanja svoje djelatnosti isključeni ste iz **obveznog osiguranja prema GSVG-u**. Kako početak izuzeća ovisi o trenutku prijave privremene obustave djelatnosti, nije moguća retroaktivna prijava privremene obustave!

Ako ispunjavate određene uvjete, za vrijeme izuzeća možete primati **novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti** ili **socijalnu pomoć**.

Koje prijelazne odredbe vrijede za umjetnike?

„Izuzeće zbog starosti” (stanica 13) vrijedi i za umjetnike. Dobna granica i za muškarce i za žene iznosi 55 godina. Mjerodavan termin je 1. siječnja 2001. godine.

Pažnja:

„Izuzeće zbog starosti” za vas ne vrijedi ako ste **31. Prosinca 2000.** bili osigurani kao

- glazbenik (prema ASVG-u)
- Artist (prema ASVG-u)
- kabaretist (prema ASVG-u)
- likovni umjetnik (prema GSVG-u).

5. Višestruko osiguranje

Osim djelatnosti za koju postoji obveza osiguranja prema GSVG-u obavljate i poslovnu djelatnost za koju postoji obveza osiguranja prema ASVG-u ili BSVG-u-.

Kao samostalni ste djelatnik „**višestruko**” osigurani ako istovremeno:

- obavljate **nesamostalnu djelatnost** za koju postoji obveza osiguranja
- vodite **poljoprivredno / šumarsko gospodarstvo**.

Ako ste višestruko osigurani, morate plaćati doprinose za zdravstveno i mirovinsko osiguranje svakom uključenom sustavu. U tu se svrhu zbrajaju vaše pojedinačne osnovice za obračun doprinosa. **Najviša osnovica za obračun doprinosa** u svim je zakonima o mirovinskom osiguranju ista. Ako ste višestruko osigurani, ona je time i gornja granica za zbroj vaših osnovica za obračun doprinosa.

Najvišu osnovicu za obračun doprinosa za određenu godinu plaćanja doprinosa možete izračunati na osnovu sljedeće formule:

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{najviša mjesečna} \\ \text{osnovica za obračun} \\ \text{doprinosa} \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{|c|} \hline \text{broj mjeseci u kojima postoji} \\ \text{obveza osiguranja za neku} \\ \text{poslovnu djelatnost} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{najviša osnovica} \\ \text{za obračun} \\ \text{doprinosa po godini} \\ \text{plaćanja doprinosa} \\ \hline \end{array}$$

Ako ste višestruko osigurani i možete uvjerljivo pokazati da će zbroj vaših godišnjih osnovica za obračun doprinosa prekoračiti najvišu osnovicu za obračun doprinosa, onda u mirovinskom osiguranju za samostalne djelatnike možete plaćati manje doprinose ili ne morate uopće plaćati doprinose. Doduše, u tu svrhu morate **postaviti zahtjev (određivanje razlike doprinosa)**.

Pažnja:

U **tekućoj godini** još je neriješeno koliko ćete mjeseci morati plaćati obvezne doprinose za osiguranja. Stoga vam za ovu godinu još ne možemo utvrditi najvišu osnovicu za obračun doprinosa. Iz tog se razloga razlika doprinosa izračunava **mjesečno**:

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{najviša mjesečna} \\ \text{osnovica za obračun} \\ \text{doprinosa} \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|} \hline \text{mjesečna osnovica za o} \\ \text{račun doprinosa vaše} \\ \text{nesamostalne} \\ \text{poslovne djelatnosti} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{osnovica za obračun razlike} \\ \text{doprinosa (= osnovica za} \\ \text{obračun doprinosa} \\ \text{prema GSVG-u)} \\ \hline \end{array}$$

Pored svoje samostalne djelatnosti istovremeno ste u radnom odnosu sa statusom državnog službenika (pragmatisiertes Dienstverhältnis).

Ako ste osim svoje samostalne djelatnosti:

- i u **radnom odnosu sa statusom državnog službenika**

- imate obvezno osiguranje prema **B-KUVG-u**,

za vas vrijedi **ograničenje doprinosa samo za zdravstveno osiguranje.**

Pažnja:

Ako pripadate **zdravstvenoj ustanovi poslodavca u javnom sektoru za zbrinjavanje bolesnika** (npr. KfA grada Beča), vaši se doprinose ne ograničavaju automatski najvišom osnovicom za obračun doprinosa. U tom slučaju svoje doprinose prema GSVG-u morate plaćati u punom iznosu.

Temeljem radnog odnosa sa statusom državnog službenika u **mirovinskom osiguranju** u načelu **ne može doći do višestrukog osiguranja**. U tom slučaju također morate uplaćivati u punom iznosu doprinose prema GSVG-u ako u svom radnom odnosu sa statusom državnog službenika već prekoračujete najvišu osnovicu za obračun doprinosa.

6. Opcije u zdravstvenom osiguranju prema GSVG-u

Vi svoju osigurateljnu zaštitu možete prilagoditi svojim potrebama. Pritom imate sljedeće opcije:

- za **osobe s pravom na naknade u stvarima**
 - „puno pravo na novčane naknade” ili
 - „posebno pravo na novčane naknade”
- za **osobe s pravom na novčane naknade**
 - „posebno pravo na novčane naknade”

„Puno pravo na novčane naknade”

Ova opcija odgovara ranijem višem stupnju. Prilikom **posjete liječniku, dobivanja lijekova** i za vrijeme boravka u **bolnicama posebne klase** tretirate se kao privatni pacijent i usluge najprije plaćate sami. Mi vam nadoknađujemo troškove prema tarifi, međutim plaćamo najviše 80 % troškova.

Ova opcija stoji **102,24 eura** (vrijednost za 2017.) mjesečno povrh normalnih doprinosa za zdravstveno osiguranje.

„Posebno pravo na novčane naknade”

U ovoj opciji imate pravo samo na novčane naknade u vezi s **bolnicom posebne klase**.

Ova opcija za **osobe s pravom na naknade u stvarima stoji 81,81 eura** (vrijednost za 2017.) mjesečno povrh normalnih doprinosa za zdravstveno osiguranje. Za osobe s pravom na novčane naknade ova je opcija besplatna.

Kad ove opcije počinju vrijediti i kad istječu?

Ova opcija u načelu **počinje vrijediti s prvim danom mjeseca** nakon mjeseca u kojem ste postavili zahtjev. Međutim, ova opcija također može početi vrijediti i s početkom obveznog osiguranja. U tu svrhu morate postaviti zahtjev u roku od 4 tjedna od dana kojeg smo vas obavijestili o početku obveznog osiguranja.

Ova opcija **istječe sa završetkom obveznog osiguranja**. Ona može završiti i istupanjem. Možete istupiti najranije na kraju kalendarske godine koja slijedi nakon godine u kojoj je opcija aktivirana. Nakon toga je istupanje moguće samo **na kraju kalendarske godine**. Ako ne uplatite dodatne iznose, također je moguće da vas moramo isključiti iz opcije.

Pažnja:

Ako imate **pravo na naknade u stvarima** i odlučite se za „puno pravo na novčane naknade” ili za „posebno pravo na novčane naknade”, tek nakon isteka **vremena čekanja od 6 mjeseci vam možemo isplatiti naknadu za bolnicu posebne klase**. Ako ste neposredno prije početka opcije imali pravo na novčane naknade, vrijeme čekanja se skraćuje za ovo razdoblje.

Sklopili ste privatno dopunsko osiguranje

Ove opcije za vas mogu biti interesantne ako imate pravo na naknade u stvarima i ako ste sklopili **privatno dopunsko osiguranje za bolničko liječenje**. U tom slučaju pravo na novčane naknade za bolnice posebne klase može dovesti do smanjenja premije vašeg privatnog osiguranja.

Iako imate pravo na novčane naknade za bolnice posebne klase, možemo vam nadoknaditi najviše 80 % stvarnih troškova (u pravilu je taj iznos još manji). Za pokriće ostalih troškova savjetujemo sklapanje privatnog dopunskog osiguranja za bolničko liječenje.

7. Dopunsko osiguranje u zdravstvenom osiguranju prema GSVG-u

Da bi ste se u slučaju bolesti zaštitili od finansijskih briga, nudimo vam dobrovoljno dopunsko osiguranje u okviru GSVG-osiguranja. To osiguranje vam u slučaju bolesti garantira novčanu nadoknadu za izgubljenu zaradu zbog bolesti, a visina te nadoknade zavisi od trenutčne osnovice osiguranja. Ako naknadno promijenite osnovicu osiguranja, uplate i isplate iz dopunskog osiguranja se ne mijenjaju.

Uplata u dopunsko osiguranje iznosi 2,5 % od trenutčne osnovice osiguranja, pri čemu je sa 30,77 eura predviđena najmanja mjesečna uplata (vrijednost za 2017. god.)

Dnevnice koje se isplaćuju radi nemogućnosti rada glede bolesti, iznose 60% od trenutčne dnevne osnovice osiguranja, što u 2017. godini iznosi najmanje 8,51 eura.

8. Financijska potpora u slučaju dugotrajne bolesti

S novom finansijskom potporom u slučaju dugotrajne bolesti značajno se poboljšava socijalno osiguranje samostalnih djelatnika.

Imate pravo na „**financijsku potporu u slučaju dugotrajne bolesti**” ako i dok:

- ste samostalno zaposleni i zdravstveno osigurani prema GSVG-u.
- redovito ne zapošljavate nijednog ili manje od 25 zaposlenika.
- nastavak rada tvrtke ovisi o vašem osobnom radnom doprinosu.

Od 43. dana nesposobnosti za rad koju je utvrdio liječnik imate pravo na financijsku potporu. Pravo postoji za vrijeme trajanja nesposobnosti za rad za istu bolest najviše 20 tjedana.

Potpora iznosi **29,46 eura po danu** i ne ovisi o visini primanja.

9. Poticajna sredstva prilikom osnivanja tvrtke

NEUFÖG: Zakon o podsticanju osnivanja novi tvrtki (Neugründungsförderungsgesetz)

Svrha NEUFÖG-a je **financijsko rasterećenje** osnivatelja tvrtki nenaplaćivanjem određenih doprinosa na zahtjev osnivatelja. U to spadaju određene:

- biljegovine
- upravne pristojbe
- izdvajanja iz dohotka za posloprimce
- porezi

Uz određena ograničenja, NEUFÖG vrijedi i za preuzimanje tvrtke.

Tko može dobiti poticajna sredstva i gdje mogu dobiti informacije o tome?

Na poticajna sredstva u načelu imaju pravo svi samostalni poduzetnici. Savjete možete dobiti:

- od zakonskih interesnih udruga
- u lokalnim podružnicama osiguranja SVA

Osnivanje nove tvrtke: Stvara se nova poslovna struktura za ostvarivanje prihoda iz jednog od sljedećih područja:

- obrt/poslovanje
- samostalan rad
- poljoprivreda i šumarstvo

Prijenos tvrtke: Dosadašnji vlasnik prepušta već postojeću tvrtku drugoj osobi. Ovaj prijenos može biti uz naknadu ili bez naknade.

Pažnja:

Ako se mijenja samo **pravni oblik** društva (npr. iz otvorenog društva - OG - u d.o.o.), ne radi se novom osnivanju.

Osim toga **vlasnik** novoosnovane ili prenesene tvrtke nije smio prethodno biti poslovno aktivan na usporediv način.

Nadalje se novoosnovana tvrtka u prvoj godini ne smije proširiti na druge, već postojeće/-u (**dijelove**) tvrtke. O takvom proširenju morate bez odgađanja obavijestiti nadležna tijela. U tom se slučaju povlastice poništavaju.

Primjer

Jedan se trener **osamostalio** prije pet godina, ali je nakon dvije godine iz financijskih razloga morao prekinuti svoju aktivnost kao novi samostalni djelatnik. Nakon toga je zasnovao **radni odnos**. Ako se sad ponovno želi osamostaliti kao trener, mora se odreći povlastica.

10. Poduzetnička mirovina

Ako ste djelatnik u slobodnom zanimanju ili novi samostalni djelatnik i imate obvezno zdravstveno osiguranje prema GSVG-u, od 1. siječnja 2008. godine na temelju BMSVG-a uplaćivati **doprinose za privatnu poduzetničku mirovinu**. Od toga su izuzeti zdravstveni osiguranici prema modelu „Opting in”, kao i samoosiguranici, odn. obvezni osiguranici u skladu s člancima 14. a i b GSVG-a.

BMSVG: Zakon o mirovini uposlenika i samostalnih djelatnika
(Betriebliches Mitarbeiter- und Selbständigenvorsorgegesetz)

Ako imate mirovinsko osiguranje prema GSVG-u ili FSVG-u i temeljem članka 5. GSVG-a („Opting out“) ste izuzeti od zdravstvenog osiguranja prema GSVG-u ili imate obvezno osiguranje prema ASVG-u, možete **dobrovoljno** pristupiti osiguranju **privatne poduzetničke mirovine u roku od 12 mjeseci** od pokretanja svoje samostalne djelatnosti.

Doprinosi čine **1,53 %** privremene osnovice za obračun doprinosa. Koja će se osnovica za obračun doprinosa uzeti kao mjerodavna, ovisi o modelu:

- Obvezni model: Osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje
- Dobrovoljni model: Osnovica za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje

Doprinosu ubiremo zajedno s doprinosima za socijalno osiguranje.

Pažnja:

Doprinosi za poduzetničku mirovinu uvijek su zasnovani na privremenoj osnovici za obračun doprinosa i **ne obračunavaju se naknadno.**

Doprinosu doznačujemo mirovinskim fondovima po vašem izboru, pri čemu možete birati između 9 fondova - popis na stranici 34. Ako ste sa svoje posloprimce već odabrali mirovinski fond, onda ste i vi vezani za taj fond. Ako pravovremeno ne odaberete mirovinski fond, dodijelit će vam se neki od njih. Mirovinski fond investira vaše doprinose.

Kad mogu primati naknade iz poduzetničke mirovine?

Naknade iz poduzetničke mirovine možete primati ako ste

- uplaćivali doprinose najmanje 3 godine i svoju samostalnu
- djelatnost prekinuli najmanje prije 2 godine
ili
- otišli u zakonsku mirovinu
ili
- prije 5 godina posljednji put imali obvezu plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje.

U slučaju **smrti osiguranika** kapital se isplaćuje najbližoj obitelji; u protivnom ulazi u ostavinsku masu.

U kojem obliku mogu primiti naknade iz poduzetničke mirovine i koliko one iznose?

Visina naknade ovisi o visini uplaćenih doprinosa i o ostvarenoj dobiti od ulaganja od strane mirovinskog fonda. Mirovinski fond vam godišnje šalje izvješća o trenutnom stanju na računu.

Naknade možete dobivati u različitim oblicima:

- isplata u **jednokratnom iznosu**
- prijenos u **drugi mirovinski fond** (npr. ako se nakon svoje samostalne djelatnosti negdje nesamostalno zaposlite)
- prijenos u **mirovinsko osiguranje** odnosno privatno osiguranje (za isplate mirovine)

Kakav je porezni tretman poduzetničke mirovine?

Doprinosi za poduzetničku mirovinu predstavljaju poslovne izdatke. Ulaganje u mirovinski fond oslobođeno je od poreza. Na isplatu naknade u jednokratnom iznosu vrijedi porezna olakšica od 6 %, a isplata u obliku mirovine oslobođena je od poreza.

11. Osiguranje za slučaj nezaposlenosti

Od 1. siječnja 2009. godine samostalni djelatnici mogu dobrovoljno pristupiti osiguranju za slučaj nezaposlenosti i time poboljšati svoju socijalnu zaštitu. Radi se o **pravom osiguranju za slučaj nezaposlenosti** kojom možete steći pravo na sve naknade iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti (novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, socijalnu pomoć, itd.). Doprinosi za osiguranje za slučaj nezaposlenosti samostalnih djelatnika ubiremo mi i doznajujemo Zavodu za zapošljavanje (**AMS**). Za naknade iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti isključivo je nadležan AMS.

Tko može pristupiti?

Osiguranju za slučaj nezaposlenosti možete pristupiti ako ste:

- **samostalni poduzetnik** i imate **mirovinsko osiguranje** prema **GSVG-u** odnosno prema **FSVG -u** (novi samostalni djelatnici i djelatnici u slobodnim zanimanjima)

ili ste:

- **odvjetnik kao djelatnik u slobodnom zanimanju** ili **civilni inženjer** i prema § 5 GSVG-a („Opting out“) isključeni iz mirovinskog osiguranja prema GSVG-u.

Pažnja:

U osiguranje za slučaj nezaposlenosti ne možete biti uključeni

ako:

- ste već navršili **60. godinu života** odnosno dostigli minimalnu starost za prijevremenu starosnu mirovinu
- već imate **pravo na starosnu imovinu** odnosno **mirovinu državnih službenika**.

Do kad moram dati izjavu od pristupanju osiguranju za slučaj nezaposlenosti i kad počinje osigurateljna zaštita?

Na prijelazu iz godine 2008. u 2009. već ste bili samostalni poduzetnik

Ako ste već na prijelazu iz godine 2008. u 2009. bili samostalni poduzetnik, izjavu o pristupanju osiguranju morali ste dati najkasnije **31. prosinca 2009.** Ako ste propustili ovu priliku za izjavu o pristupanju osiguranju, sljedeća je **1. siječnja 2018. godine**. Od tog trenutka u načelu imate 6 mjeseci da date izjavu o pristupanju osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

Svoju ste samostalnu djelatnost započeli nakon 31. prosinca 2008. godine

Morate nas obavijestiti o pristupanju **osiguranju za slučaj nezaposlenosti u roku od**

6 mjeseci od datuma kad mi vas obavijestimo o početku mirovinskog osiguranja prema GSVG-u/FSVG-u odnosno isključenju iz istog prema § 5 GSVG-a. Ovisno o trenutku davanja izjave o pristupanju osiguranje za slučaj nezaposlenosti počinje:

- s **početkom mirovinskog osiguranja** odnosno isključenja (obavijest o pristupanju u roku od 3 mjeseca)

ili

- u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca pristupanja osiguranju (obavijest o pristupanju nakon 3. mjeseca)

Ako izjavu o pristupanju niste dali u roku, to tek ponovno možete učiniti nakon 8, 16, 24 ... godina (u roku od 6 mjeseci od kraja tog razdoblja).

Kako mogu pristupiti?

Pristupni obrazac potražite na našem web-mjestu www.svagw.at ili u svojoj lokalnoj podružnici.

Koliko stoji osiguranje za slučaj nezaposlenosti?

Ako ste već jednom prijavili u osiguranje za slučaj nezaposlenosti, morate tijekom trajanja obveznog osiguranja u mirovinskom osiguranju, odnosno izuzeća prema čl. 5. GSVG-a uplaćivati doprinose, pri čemu stopa doprinosa iznosi **6 % osnove za doprinose**. Pritom možete birati između tri opcije:

Osnovica za obračun doprinosa	Mjesečni doprinos (vrijednosti za 2017.)
1/4 najviše osnove za obračun doprinosa prema GSVG-u	87,15 eura
1/2 najviše osnove za obračun doprinosa prema GSVG-u	174,30 eura
3/4 najviše osnove za obračun doprinosa prema GSVG-u	261,45 eura

Pažnja:

Osnovica za obračun doprinosa koju ste odabrali **vrijedi tijekom cijelog trajanja osiguranja za slučaj nezaposlenosti**. Ona ne utječe samo na visinu doprinosa, nego i na količinu eventualnih novčanih naknada (npr. novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti).

Doprinose za osiguranje za slučaj nezaposlenosti ubiremo zajedno s ostalim doprinosima. Potrebna razdoblja na temelju kojih stječete pravo na dobrovoljno osiguranje za slučaj nezaposlenosti možete ostvariti samo ako ste platili sve doprinose za odgovarajuće periode.

Mogu li istupiti iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti?

Iz dobrovoljnog osiguranja za slučaj nezaposlenosti možete istupiti najranije nakon 8, 16, 24 ... nezaposlenosti možete istupiti najranije nakon 8, 16, 24 godine (u roku od 6 mjeseci od kraja tog perioda).

Već sam prije 31. prosinca 2008. godine stekao pravo na osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Vrijedi li to pravo i nadalje?

Postoje **prijelazne odredbe** koje osiguravaju da vremenski neograničeno produženje okvirnog roka koje je vrijedilo do 31. prosinca 2008. godine, kao i rok za nastavak primanja naknada za vrijeme nezaposlenosti i socijalne pomoći, i nadalje vrijede djelomično ili u cjelini. U tom slučaju morate razmisliti:

- je li vam zaštita iz toga dovoljna i stoga ne želite pristupiti dobrovoljnom osiguranju za slučaj nezaposlenosti

ili

- je korisno pristupanje osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

Okvirni rok = rok unutar kojeg moraju postojati određeno duga razdoblja osiguranja za slučaj nezaposlenosti kako biste imali pravo na naknadu za vrijeme nezaposlenosti.

Taj se rok produžuje za razdoblja u kojim ste bili samostalni poduzetnik i zdravstveno osigurani prema GSVG-u ili BSVG-u.

Zaštićeni ste pravom iz ranijeg osiguranja za slučaj nezaposlenosti ako ste:

- prije 1. siječnja 2009. bili i osigurani za slučaj nezaposlenosti i samostalno zaposleni te shodno tome bili zdravstveno osigurani prema GSVG-u ili BSVG-u. U tom slučaju i nadalje vrijedi vremenski neograničeno produženje rokova.
- nakon 31. prosinca 2008. započeli samostalnu djelatnost, a prije toga ste na osnovu zaposlenja bili osigurani za slučaj nezaposlenosti najmanje 5 godina. I u tom slučaju i nadalje vrijedi vremenski neograničeno produženje rokova.
- nakon 31. prosinca 2008. započeli samostalnu djelatnost, a prije toga ste na bili osigurani za slučaj nezaposlenosti manje od 5 godina. U tom se slučaju rok može produžiti za najviše 5 godina.

Pažnja:

Produženje rokova štiti vas samo ako još uvijek **imate pravo na naknadu za vrijeme nezaposlenosti** ili i nadalje možete primati naknade za vrijeme nezaposlenosti odnosno socijalnu pomoć. U protivnom, od produženja roka nemate ništa i ako se i kao samostalni djelatnik želite zaštititi od rizika nezaposlenosti, trebali biste razmotriti pristupanje dobrovoljnom osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

Na koje naknade iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti imam pravo?

Iscrpne informacije o naknadi za vrijeme nezaposlenosti i socijalnoj pomoći - **www.ams.at** – Service für Arbeitsuchende (Usluge za osobe koje traže posao) – Finanzielles (Financijsko) – Leistungen (Usluge).

Dnevne naknade u slučaju nezaposlenosti ako se naknade obračunavaju samo na osnovu odabrane osnovice za obračun doprinosa iz dobrovoljnog osiguranja za slučaj nezaposlenosti (vrijednosti za 2017.):

- **23,36 eura** (u slučaju da odabrana osnovica za obračun doprinosa iznosi 1/4 najviše osnovice prema GSVG-u)
- **37,42 eura** (u slučaju da odabrana osnovica za obračun doprinosa iznosi 1/2 najviše osnovice prema GSVG-u)
- **51,74 eura** (u slučaju da odabrana osnovica za obračun doprinosa iznosi 3/4 najviše osnovice prema GSVG-u)

Od kad imam pravo na naknade?

Ako naknadu za nezaposlene koristite po **prvi puta**, onda ste **u posljednja 24 mjeseca (= okvirni rok)** prije podnošenja svog zahtjeva za naknadu za nezaposlene morali imati zaposlenje najmanje **52 tjedna** na osnovu kojeg ste imali osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Ako ste naknade za vrijeme nezaposlenosti već primali, unutar posljednjih 12 mjeseci (=okvirni rok) dovoljno je osiguranje za slučaj nezaposlenosti u trajanju od 28 tjedana. Za **osobe mlađe od 25 godina** postoje troškovno povoljnije **posebne odredbe**.

Korporativni mirovinski fondovi

APK Vorsorgekasse AG (broj osiguranja 71100)
1030 Wien, Thomas-Klestil-Platz 1, 4020 Linz, Stahlstraße 2-4
T +43 (0)5 0275-50
E office@apk-vk.at www.apk-vk.at

Allianz Vorsorgekasse AG (brojevi osiguranja 71500 i 71510)
1130 Wien, Hietzinger Kai 101-105
T +43 (0)5 9009-88750
E servicekasse@allianz.at www.allianzvk.at

BONUS Vorsorgekasse AG (broj osiguranja 71200)
1030 Wien, Traungasse 14-16
T +43 (0)1 994 99 74
E kundenservice@bonusvorsorge.at www.bonusvorsorge.at/vk

BUAK Betriebliche Vorsorgekasse GesmbH (broj osiguranja 71900)
1050 Wien, Kliebergasse 1a
T +43 (0)5 795 79-3000
E buak-bvk@buak.at www.buak-bvk.at

fair finance Vorsorgekasse AG (broj osiguranja 71150)
1080 Wien, Alser Straße 21
T +43 (0)1 405 71 71-0
E info@fair-finance.at www.fair-finance.at

Niederösterreichische Vorsorgekasse AG (broj osiguranja 71700)
3100 St. Pölten, Neue Herrengasse 10
T +43 (0)2742 90555-7160
E office@noevk.at www.noevk.at

Valida Plus AG (broj osiguranja 71300)
1190 Wien, Mooslackengasse 12
T +43 (0)1 316 48-0
E service-plus@valida.at www.valida.at

VBV – Vorsorgekasse AG (broj osiguranja 71600)
1190 Wien, Mooslackengasse 12
T +43 (0)1 217 01-8500
E info@vorsorgekasse.at www.vorsorgekasse.at

Adrese lokalnih podružnica osiguranja SVA

Beč	1051 Wien, Wiedner Hauptstraße 84-86, Telefon 05 08 08-2021, Faks 05 08 08-9129 E-pošta: vs.w@svagw.at
Donja Austrija	3100 St. Pölten, Neugebäudeplatz 1, Telefon 05 08 08-2022, Faks 05 08 08-9229 E-pošta: vs.noe@svagw.at Filijala Baden 2500 Baden, Bahngasse 8, Telefon 05 08 08-2072, Faks 05 08 08-9298 E-pošta: service.baden@svagw.at
Gradišće	7000 Eisenstadt, Osterwiese 2, Telefon 05 08 08-2023, Faks 05 08 08-9329 E-pošta: vs.bgld@svagw.at
Gornja Austrija	4010 Linz, Mozartstraße 41, Telefon 05 08 08-2024, Faks 05 08 08-9429 E-pošta: vs.ooe@svagw.at
Štajerska	8010 Graz, Körblergasse 115, Telefon 05 08 08-2025, Faks 05 08 08-9529 E-pošta: vs.stmk@svagw.at
Koruška	9020 Klagenfurt am Wörthersee, Bahnhofstraße 67, Telefon 05 08 08-2026, Faks 05 08 08-9629 E-pošta: vs.ktn@svagw.at
Salzburg	5020 Salzburg, Auerspergstraße 24, Telefon 05 08 08-2027, Faks 05 08 08-9729 E-pošta: vs.sbg@svagw.at

Tirol 6020 Innsbruck, Klara-Pölt-Weg 1,
Telefon 05 08 08-2028, Faks 05 08 08-9829
E-pošta: vs.t@svagw.at

Vorarlberg 6800 Feldkirch, Schloßgraben 14,
Telefon 05 08 08-2029, Faks 05 08 08-9929
E-pošta: vs.vbg@svagw.at

Adresa fonda:
umjetnike

Fond socijalnog osiguranja za
1010 Wien, Goethegasse 1, stubište 2, 4. kat
Telefon (01) 586 71 85, Faks (01) 586 71 7959
E-pošta: office@ksvf.at
www.ksvf.at

